

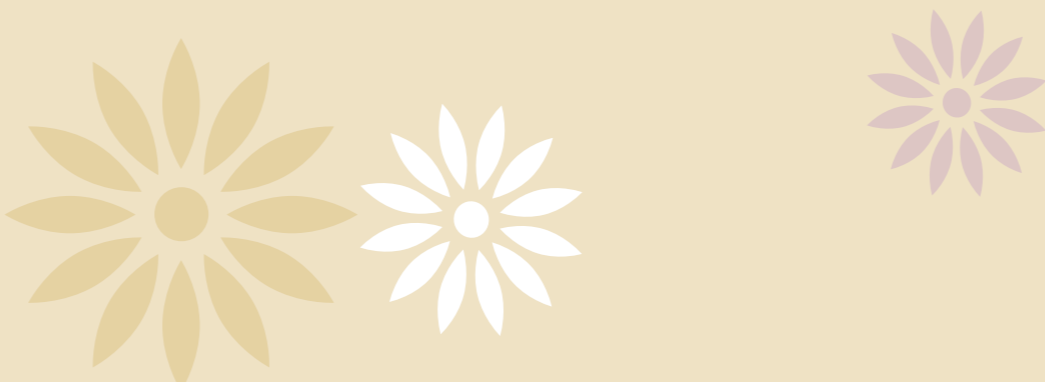

עלון מידע לאישה הרה

הפקה: לפ"מ ספטמבר 2014

לתשומת לבך:

- בדיקות סקר שליש ראשון שליש שני ובדיקת דם ל-DNA אמהי מצביעות על רמת הסיכון בלבד, לעובר עם תסמונת דאון או עם בעיה כרומוזומלית אחרת.
- אבחנה סופית של תסמונת דאון או בעיה כרומוזומלית נעשה על ידי בדיקה חודרנית: סיסי שליה או מי שפיר. המלצת משרד הבריאות והאיגודים הרפואיים היא לשקול ביצוע בדיקה חודרנית רק לאחר ביצוע בדיקות סקר.
- נשים שאין להן התוויה רפואית לביצוע בדיקה סיסי שליה או מי שפיר או שלא ביצעו בדיקות סקר יכולות לבצע בדיקות מי שפיר או סיסי שליה במימון פרטי.
- נשים, אשר במועד כניסתן להריון היו בנות 35 ומעלה, או שיש להן הוריה רפואית אחרת לאחר יעוץ גנטי, זכאיות לבדיקת סיסי שליה או בדיקת מי שפיר במימון משרד הבריאות, במכונים המאשרים על ידי המשרד. הזכאות תינתן רק לגבי מטופלות אשר עוברות את תהליך בדיקת סיסי שליה או בדיקת מי שפיר במערכת שהציבה משרד הבריאות וללא מימון פרטי מלא או חלקי, שלהן או של מי מטעמן (כולל גורם מבטח ושב"ן).

מועד הביצוע	הבדיקה	מטרת הבדיקה	מימון הבדיקה	הערות
שבוע 16 ואילך	בדיקת מי שפיר	בדיקת הכרומוזומים של העובר ואבחון מחלה גנטית בעובר.	הבדיקה כלולה בסל בנשים שגילן מעל 35 בתחילת ההריון, או על פי המלצה של גנטיקאי בכל גיל.	
שבוע 20-23	בדיקת אולטראסאונד לסקירת מערכות.	איתור מומים מולדים או חריגות במבנה העובר. הבדיקה מבוצעת באופן שגרתי בכל הריון.	הבדיקה הבסיסית כלולה בסל.	
בשליש השני או השלישי של ההריון	בדיקת אולטראסאונד למערכת/איבר מסוימים או קליני ספציפי.	איתור מומים מולדים או חריגות במבנה מערכת או איבר מסוים בעובר, או לתת מענה לשאלה מוגדרת וממוקדת במצב דחוף או למטרה מוגדרת.	הבדיקה כלולה בסל בנוכחות הוריה רפואית ובהמלצת רופא.	
שבוע 24-28	ספירת דם, "העמסת סוכר", נוגדני Rh (לפי צורך).	איבחון: אנמיה / חוסר דם, חשד לסכרת הריונית.	בדיקות אלה כלולות בסל.	נוגדני Rh ייבדקו רק לנשים עם Rh שלילי.
שבוע 30-34	בדיקת אולטראסאונד בשליש השלישי.	מעקב אחר גדילת העובר.	הבדיקה כלולה בסל.	
לאחר תאריך המשוער ללידה	מעקב ע"י רופא, כולל בדיקת אולטראסאונד ומוניטור עוברי.	מעקב אחר מצב העובר והיולדת.	הבדיקות כלולות בסל.	לפי הנחיות קופ"ח: הבדיקות מבוצעות לרוב כל 2-3 ימים, בקופ"ח או בבית חולים.

ההחלטה לבצע בדיקות הקשורות לאיתור תסמונת דאון היא אישית ולא מבוססת רק על שיקול רפואי. לכן רצוי להתייעץ עם הצוות הרפואי לפני ביצוע הבדיקות וכן לעיין בחוברת המיוחדת הנמצא בטיפת חלב.

בשעה טובה

אנו מברכים אותך, עם הרשמתיך בתחנת "טיפת חלב", למעקב וליווי בתקופת ההיריון.

המעקב אחר התפתחות העובר ובריאותך הגופנית והנפשית יבוצע על ידי צוות התחנה, הכולל אחיות ורופא/ה, והוא יכלול ביצוע בדיקה גופנית, הפניה לבדיקות שונות, מתן תמיכה, הדרכה וייעוץ בנושאים הקשורים להריון.

מעקב סדיר יאפשר זיהוי מוקדם של בעיות בריאותיות העלולות להתעורר במהלך ההריון ולאפשר טיפול בהן. בכך יעלה הסיכוי להריון תקין וללידת ילוד בריא.

במהלך ההריון ישנה חשיבות גדולה לביקורים סדירים בתחנה, למעקב רופא ואחות, ביצוע הבדיקות במועדן ובירור ומסירת תוצאותיהן לצוות התחנה עם קבלתן.

לנוחיותך, רוכז בעלון זה מידע רלוונטי אודות המעקב שיבוצע אחר הריוןך ועל הבדיקות הניתנות לביצוע בתקופת ההריון.

מרבית הבדיקות מוצעות, באופן שגרתי, לכל אישה הרה ובכל הריון. חלק מהבדיקות מכוונות לגילוי מוקדם של מומים בעובר ועליך להחליט האם את מעוניינת לבצע בדיקות אלו. יתכן שיומלץ לך לבצע בדיקות נוספות, בהתאם לנתוניך האישיים ולמהלך הריוןך.

ביקורך בתחנה:

- בביקורך הראשון בתחנה תתבקשי לפרט את ההיסטוריה הרפואית הכללית שלך, של בן זוגך וכן של משפחותיכם (כולל מחלות תורשתיות, מומים מלידה, פיגור שכלי/ התפתחותי ועוד).
- חשוב להביא ולמסור לעיונו של צוות התחנה את כל המסמכים הרפואיים המצויים בידכם העשויים לסייע לצוות בבניית תכנית המעקב.
- הצוות יבקש ממך לפרט אודות כל ההריונות/לידות/הפלות (ככל שהיו) וכן אודות בריאות ילדיכם. בנוסף, הצוות יקבל ממך מידע על הריוןך הנוכחי ועל מהלכו עד כה.
- אחות התחנה תבדוק אותך אחת לחודש, עד שבוע 36 להריון ואחת לשבועיים, עד שבוע 40. בהתאם למהלך הרפואי או צרכיך האישיים, יתכן שתבידקי על ידי האחות במועדים נוספים.
- רופא/ת התחנה יבדקו אותך, באופן שגרתי, בסמוך למועד תחילת המעקב בתחנה ובהמשך, בשבועות 20, 28 ו-36. לפי המהלך הרפואי של הריוןך, יתכן שתבידקי על ידי הרופא/ה במועדים נוספים.

מה חשוב לך לדעת על מעקב ההיריון?

- עלון זה מתייחס לבדיקות המוצעות בהריון לנשים ללא גורמי סיכון. על פי הצורך יתכן שינוי במסגרת המעקב אחר ההריון ובהיקף הבדיקות שיומלצו לך.
- המעקב אחר נשים עם הריון בר סיכון יבוצע בקופות החולים.
- במפגש הראשון שלך עם הרופא לקראת ההריון או במהלכו רצוי שתגיעי עם בן זוגך. במפגש זה יאסוף הרופא מידע רפואי אודותיכם ואודות המשפחה המורחבת שלכם וייקבע אילו בדיקות, טיפולים, התייעצויות וכדומה יש לבצע לקראת ההריון ובמהלכו.
- רצוי שניהול וריכוז המעקב אחר ההריון יבוצע על ידי גורם אחד. ריבוי מטפלים אינו מבטיח טיפול מיטבי והוא אף עלול להקשות על המעקב והטיפול.
- להלן טבלה המפרטת הבדיקות המוצעות לבצען בהריון, את מועד ביצוען ואת מטרתן לנוחיותך. הבדיקות סודרו על פי גיל ההריון בשבועות, או לפי שלישי ההריון. מטבע הדברים, ההסברים בטבלה הינם תמציתיים.
- בטבלה הבדיקות הכלולות בסל הבריאות וניתנות במסגרת טיפת חלב או קופות החולים, ובדיקות שחלקן אינן כלולות בסל אך מומלצות על ידי משרד הבריאות ואיגודים רפואיים מקצועיים. בהתאם לשיקול דעת הרופא המטפל, יתכנו בדיקות נוספות. ניתן לבצע הבדיקות שאינן כלולות בסל הבריאות באופן פרטי תמורת תשלום או לפעמים בממון חלקי ע"י הביטוחים משלימים של הקופה שלך או ביטוח פרטי. רצוי לבדוק את זכאותך לביצוע בדיקות שברצונך לבצע מול הקופה בה את מבוטחת.

מטבע הדברים הטבלה אינה מתייחסת לכל הבדיקות האפשריות:

- במסגרת הרפואה הפרטית והציבורית, קיים היצע הולך וגדל של בדיקות שונות, שניתן לבצען במהלך ההריון, לרבות בדיקות שאין לגביהן המלצה של גופים מקצועיים רפואיים. בדיקות אלה לא נמצאות בטבלה.
 - רשימת הבדיקות משתנה מעת לעת, ולפיכך מומלץ להתעדכן אצל הצוות הרפואי.
- חשוב להדגיש כי ההחלטה לגבי ביצוע של כל בדיקה היא שלך.
- עלון זה אינו מיועד לספק את כל המידע הנוגע להריון ולבדיקות בהריון ואין בו משום תחליף לייעוץ רפואי פרטי.

צוות התחנה עומד לרשותך וישמח להשיב על שאלותיך ולמסור לך דפי מידע מפורטים והדרכה אישית, ככל שתדרשי.

אנו מאחלים לך הריון תקין ולידה קלה!

צוות התחנה

בדיקות מוצעות לפי שבוע הריון

(הטבלה אינה כוללת את כל הבדיקות האפשריות)
הבדיקות המסומנות בצבע תכלת מומלצות לכל אשה ע"י האיגודים המקצועיים ומשרד הבריאות

מועד הביצוע	הבדיקה	מטרת הבדיקה	מימון הבדיקה	הערות
לפני ההיריון או מוקדם ככל האפשר במהלך ההיריון	בדיקת דם לאיתור העוברות בתורשה	איתור זוגות עם סיכון מוגבר ללידת ילוד עם מחלה תורשתית. על פי הצורך, יבוצעו בדיקות נוספות, לאבחון מצב העובר.	רוב הבדיקות בסל הבריאות.	יש להתעדכן בכל הריון ולברר אם נוספו בדיקות חדשות שמומלץ לבצען. ניתן לקבל בתחנה עלון בנושא זה.
מיד לאחר הביקור הראשון בתחנה ורצוי עד שבוע 12.	בדיקת דם לספירה, סוג דם Rh-, קומבס, סוכר בצום ונוגדנים	איתור אנמיה / חוסר דם, נשאות לתלסמיה, סוג הדם של האשה, סכרת בתחנה ורצוי עד שבוע 12.	הבדיקות כלולות בסל וניתן לבצען בקופ"ח.	בדיקות נוספות יבוצעו לפי שיקול דעת רפואי.
שבוע 9-12	אולטראסאונד	קביעת גיל ההריון, תקינותו ומספר העוברים.	הבדיקה מוצעות במימון קופ"ח, במכונים שנקבעו על ידה.	
שבוע 10-12	בדיקת סיסי שליה	בדיקת הכרומוזומים של העובר, ואבחון מחלה גנטית בעובר.	על פי המלצה של רופא גנטיקאי. הבדיקה כלולה בסל.	
שבוע 11-14	סקר שלישי ראשון, הכולל: 1. שקיפות עורפית באולטראסאונד. 2. בדיקת דם ל-PAPP-A ל-free beta HCG-I	יתרונה באפשרות של גילוי מומים שונים וקביעה מוקדמת של רמת הסיכון לתסמונת דאון בעובר.	סקר שלישי ראשון כלול בסל במימון חלקי של האישה ההרה.	כאשר התוצאה מצביעה על סיכון מוגבר למום תופנו, את ובן זוגך, לייעוץ גנטי. רצוי לקרוא את העלון בנושא בדיקות לאיתור תסמונת דאון.
שבוע 13-17	סקירת מערכות מוקדמת	בדיקת אולטראסאונד לאיתור מומים מולדים או חריגות במבנה העובר.	הבדיקה אינה בסל.	הבדיקה אינה במקום סקירת המערכות בשבוע 20-23.
שבוע 16-20 עד שבוע 18	בדיקת חלבון עוברי. עבור נשים שלא ביצעו סקר שלישי ראשון, סקר שלישי שני: תבחין משולש (חלבון עוברי, HCG, אסטרויל) או תבחין מרובע (תבחין משולש + אינהיבין)	איתור עוברים החשודים למומים חמורים במוח ובתעלת העצבים, בדופן הבטן ומומים אחרים. איתור עוברים החשודים לתסמונת דאון או למומים חמורים במוח ובתעלת העצבים, בדופן הבטן ואחרים.	הבדיקה כלולה בסל, במימון חלקי של האישה ההרה. תוספת הבדיקה הרביעית כרוכה בתשלום מלא.	הבדיקות אינן מוצעות אחרי שבוע 20. חשוב לבצען במועד. רצוי לקרוא את העלונים: בדיקות לאיתור תסמונת דאון, בדיקות לאיתור מומים מולדים.